

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Кафедра педагогіки та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри

доц.
К.К.Пивоварська

«2» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Політологія і політична діяльність»
освітня програма/ спеціалізація	 <small>(назва)</small>
спеціальність	 <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр

(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри педагогіки та суспільних наук

Протокол від 2 вересня 2024, № 1

Розробники /укладачі програми:

Пивоварська К.К. – к.філос.н., доцент, зав.каф. педагогіки та суспільних наук Полтавського університету економіки і торгівлі»

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4.	Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	9
Розділ 5.	Система оцінювання знань студентів	22
Розділ 6.	Інформаційні джерела	23
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	24

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність»

Мова викладання	Українська
Статус дисципліни: вибіркова	
Курс/семестр вивчення	4/1
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5
Денна форма навчання:	
Кількість годин: 150	
– лекції: 20	
– практичні заняття: 40	
– самостійна робота: 90	
– вид підсумкового контролю: ПМК (залік)	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: 90	
– лекції: 2	
– практичні заняття: 4	
– самостійна робота: 84	
– вид підсумкового контролю: ПМК (залік)	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність» - набуття, розширення та збагачення знань студентів про політичну реальність, удосконалення теоретико-методологічної і професійної підготовки, освоєння складної політико-правової дійсності, формування вміння розбиратися в різних колізійних політичних ситуаціях, виступати в ролі активних суб'єктів політики й права. Студенти повинні навчитися виступати як активні суб'єкти політичного життя, брати участь у політичних дискусіях та приймати обґрунтовані рішення.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність» є:

Систематизація знань:

Забезпечити засвоєння основних концепцій, теорій і моделей політичної науки, що дозволить студентам аналізувати політичну дійсність у її різноманітності та складності.

Розвиток аналітичних навичок:

Стимулювати здатність до критичного аналізу політичних процесів, оцінки політичних інституцій і явищ, що сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень у різних політичних ситуаціях.

Формування активної громадянської позиції:

Сприяти усвідомленню прав і обов'язків як громадянина, розвитку соціальної відповідальності, активної участі в політичних процесах і формуванню позиції щодо сучасних викликів суспільства.

Інтеграція теорії і практики:

Забезпечити перехід від засвоєння теоретичних знань до їх практичного застосування, що дозволить студентам брати участь у вирішенні реальних політичних кейсів та моделювати процеси політичної діяльності.

Розвиток комунікативних і аргументаційних навичок:

Підвищити здатність ефективно спілкуватися, вести політичні дискусії та представляти свої позиції, використовуючи логічну аргументацію і критичний аналіз.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Політологія та політична діяльність», програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
---	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні • ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово • ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності • ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу • ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 	<ul style="list-style-type: none"> • РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу • РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу • РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. РН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
---	---

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Політика як цілісна система

- **Тема 1. Поняття і предмет політології. Основні етапи розвитку політичної думки**
  - Лекційний матеріал: визначення політології, історія політичної думки, основні течії та школи
  - Практичне завдання: підготовка доповіді/презентації на тему «Навіщо мені потрібна політика?»
- **Тема 2. Політична влада. Політична система суспільства**
  - Лекційний матеріал: види політичної влади, її джерела, структура політичної системи
  - Практичне завдання: аналіз сучасних прикладів реалізації політичної влади
- **Тема 3. Держава – основний інститут політичної системи**
  - Лекційний матеріал: роль держави, концепції державності, сучасні виклики
  - Практичне завдання: дискусія «Чи може суспільство існувати без держави?»
- **Тема 4. Політичні партії і партійні системи**
  - Лекційний матеріал: функції та структура політичних партій, партійні системи в різних країнах
  - Практичне завдання: тренінг «Політичні партії – виклики та можливості»
- **Тема 5. Виборчі системи і виборчі технології**
  - Лекційний матеріал: огляд виборчих систем, особливості виборчих технологій, проблеми та перспективи
  - Практичне завдання: підготовка презентації та дискусія «Чорні виборчі технології в українській політиці»

Модуль 2. Практичні аспекти політики

- **Тема 6. Особа і політика**
  - Лекційний матеріал: взаємозв'язок особистості та політичної діяльності, типологія політичних суб'єктів
  - Практичне завдання: виконання кейсу «Типи політичної діяльності»
- **Тема 7. Міжнародна політика**
  - Лекційний матеріал: місце України в міжнародній політиці, глобальні політичні процеси
  - Практичне завдання: підготовка доповіді/презентації на тему «Міжнародні виклики та українська політика»

- **Тема 8. Політичні конфлікти і кризи**
  - Лекційний матеріал: природа політичних конфліктів, методи їх вирішення, приклади кризових ситуацій
  - Практичне завдання: аналіз кейсу «Управління політичним конфліктом»
- **Тема 9. Політична культура та суспільно-політичні течії сучасності**
  - Лекційний матеріал: формування політичної культури, роль ідей та цінностей у політичному житті
  - Практичне завдання: дискусія «Я обираю цю політичну партію»

Розділ 4 – Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність»

Модуль 1. Політика як цілісна система

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Тема 1. Поняття і предмет політології. Основні етапи розвитку політичної думки.	3	Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.	6	Підготовка до дискусії «Навіщо мені потрібна політика?»	10
Тема 2. Політична влада. Політична система суспільства.	3	Підготовка доповіді за темою семінару.	6	Актуалізація знань з правознавства.	10
Тема 3. Держава – основний інститут політичної системи.	3	Підготовка презентації за темою семінару.	6	Підготовка до дискусії «Можливість існування без держави».	10
Тема 4. Політичні партії і партійні системи.	3	Тренінг «Політичні партії».	6	Аналіз кейсів щодо функціонування політичних партій.	10
Тема 5. Виборчі системи і виборчі технології.	3	Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.	6	Підготовка до дискусії «Чорні виборчі технології в українській політиці».	10

Модуль 2. Практичні аспекти політики

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Тема 6. Особа і політика	2	Підготовка доповіді за темою семінару.	4	Виконання практичного завдання «Типи політичної діяльності».	10
Тема 7. Міжнародна політика	2	Підготовка презентації за темою семінару.	4	Підготовка до дискусії «Місце України в міжнародній політиці».	10
Тема 8. Політичні конфлікти і кризи	2	Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.	4	Виконання практичного завдання «Управління конфліктом».	10
Тема 9. Політична культура. Суспільно-політичні течії сучасності	2	Підготовка презентації за темою семінару.	4	Підготовка до дискусії «Я обираю цю політичну партію».	10
Разом	20		40		90

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія та політична діяльність» для студентів заочної форми навчання

Модуль 1. Політика як цілісна система

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Тема 1. Поняття і предмет політології. Основні етапи розвитку політичної думки.		Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.		Підготовка до дискусії «Навіщо мені потрібна політика?»	9
Тема 2. Політична влада. Політична система суспільства.	2	Підготовка доповіді за темою семінару.		Актуалізація знань з правознавства.	9
Тема 3. Держава – основний інститут політичної системи.		Підготовка презентації за темою семінару.		Підготовка до дискусії «Можливість існування без держави».	9
Тема 4. Політичні партії і партійні системи.		Тренінг «Політичні партії».	2	Аналіз кейсів щодо функціонування політичних партій.	9
Тема 5. Виборчі системи і виборчі технології.		Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.		Підготовка до дискусії «Чорні виборчі технології в українській політиці».	9

Модуль 2. Практичні аспекти політики

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Тема 6. Особа і політика		Підготовка доповіді за темою семінару.		Виконання практичного завдання «Типи політичної діяльності».	9
Тема 7. Міжнародна політика		Підготовка презентації за темою семінару.	2	Підготовка до дискусії «Місце України в міжнародній політиці».	9
Тема 8. Політичні конфлікти і кризи		Підготовка доповіді/презентації за темою семінару.		Виконання практичного завдання «Управління конфліктом».	9
Тема 9. Політична культура. Суспільно-політичні течії сучасності		Підготовка презентації за темою семінару.		Підготовка до дискусії «Я обираю цю політичну партію».	12
Разом	2		4		84

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати.	50
Модуль 2 (теми 5-9): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати.	50
ПМК (залік)	
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні рекомендовані джерела інформації: Інформаційні джерела

1. Піча В. М. Політологія: підруч. / В. М. Піча, Н. М. Хома. – 3-є вид., доповн. – Л.: Магнолія, 2009. – 476 с.
2. Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське вид-во, 2011. – 808 с.
3. Політологія. Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / М. І. Панов, Л. М. Герасіна, В. С. Журавський та ін. – 2-є вид., переробл. і доповн. – К.: Вид. Дім “Ін Юре”, 2006. – 520 с.
4. Політологія: кредитно-модульний курс: [навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл.] / В. І. Штанько та ін.; Харк. нац. ун-т радіоелектроніки. – 3-є вид., переробл. і доповн. – Х.: ХНУРЕ, 2011. – 361 с.
5. Політологія: підруч. / В. Г. Антоненко, В. Д. Бабкін, О. В. Бабкіна та ін.; за ред.: О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко. – 3-є вид., переробл., доповн. – К.: Академія, 2010. – 567 с.
6. Політологія: хрестоматія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / М. П. Гетьманчук та ін.; за ред.: М. П. Гетьманчука; Львів. держ. ун-т внутр. справ, Донец. юрид. ін-т ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка. – Л.: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2011. – 599 с.
7. Політологія: навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, В. К. Гришук, Я. Б. Турчин та ін.; за заг. ред. М. П. Гетьманчука. – К.: Знання, 2011. – 415 с.
8. Проблеми модернізації політичних систем сучасності: моногр. / М. І. Панов (кер. авт. кол.), Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян та ін., за заг. ред. Л. М. Герасіної, О. Г. Данильяна. – Х.: Право, 2008. – 320 с.
9. Василенко, И. А. Политология: учебник для вузов / И. А. Василенко М.: Юрайт: Высшее образование, 2010. – 398 с.
10. Политология: учебно-метод.пособие / сост. Н.В.Коновалова, А.В.Буханцова. - Новосибирск: Изд-во НГТУ, 2011.- 80с.
11. Кравченко А. П. Политология: учебник для вузов /А.П. Кравченко. – М.: Проспект, 2011. – 284 с.
12. Ланцов С. А. Политология: учебное пособие /С.А. Ланцов. – СПб.: Питер, 2011. – 421 с.
13. Політологія: курс лекцій / [уклад. Ю. Г. Осадчий] ; Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – 214 с
14. Гелей С.Д. Політологія : навч. посібн / С.Д. Гелей, С.М. Ругар – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 348 с.
15. Політологія : підручн. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук та ін. – Х. : Право, 2013. – 416 с.
16. Осипов И.Д., Соколов А.М. Интеллектуальные интуиции евразийской философии права // Вопросы философии. – 2015 г. - №10. –

С. 51-59.

17. Політологія: Підручник / За заг. ред. проф. А.М.Чернія. – К.: Міленіум, 2014. – 426 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

1. Ковальчук О. Сучасна політична теорія: концепції та виклики / О. Ковальчук. – Київ: Видавництво «Академія», 2017.
2. Петренко Л. Політична культура та демократія в Україні / Л. Петренко. – Львів: Видавництво «Світ», 2019.
3. Шевченко М. Основи політології: сучасний підручник / М. Шевченко. – Одеса: «Острів», 2018.
4. Гнатюк І. Нові тенденції у вивченні політичних процесів в Україні / І. Гнатюк. – Київ: «Наукова думка», 2021.
5. Fukuyama F. Political Order and Political Decay: From the Industrial Revolution to the Globalization Era / F. Fukuyama. – New York: Farrar, Straus and Giroux, 2014.
6. Inglehart R. Cultural Evolution: People's Motivations Are Changing, and Reshaping the World / R. Inglehart. – Princeton: Princeton University Press, 2018.
7. Acemoglu D., Robinson J. The Narrow Corridor: States, Societies, and the Fate of Liberty / D. Acemoglu, J. Robinson. – New York: Viking, 2019.
8. Norris P. Why Electoral Change Occurs / P. Norris. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word - додаток для створення й обробки документів. Цей додаток формує за замовчуванням файли з розширенням doc, хоча користувач за своїм розсудом може зберігати файли з іншими розширеннями (dot – файл шаблону, rtf – текст у спеціальному форматі, що відключає макроси, txt – тільки неформатований текст, html – формат веб-сторінок та ін.). Документи, створені цим додатком, можуть містити текст, графіку, таблиці, звук, відеокліпи.

2. Microsoft Excel – програма керування електронними таблицями загального призначення, що використовується для обчислень, організації й аналізу ділових даних.

3. Microsoft Power Point – засіб розробки демонстраційних матеріалів для електронної презентації з використанням слайдів. Створює файли з розширенням ppt. Демонстраційний матеріал може містити текст, таблиці, діаграми, графіку, анімацію, звук та інші ефекти multimedia. Виходячи з того, що Power Point є складовою частиною пакета Microsoft Office, презентацію можна досить швидко підготувати, використовуючи фрагменти документів Microsoft Word, таблиць і діаграм Excel, даних Access.

Спеціалізоване програмне забезпечення

Політологія та політична діяльність: Дистанційний курс [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2982>